

BV Rendement

Dit artikel wordt u aangeboden door BV Rendement

BV Rendement is het nieuws- en adviesmagazine voor directeuren-grotaandeelhouders en ondernemers in het MKB. In BV Rendement leest u maandelijks praktische artikelen over onder meer fiscale wet- en regelgeving, financiële zaken en arbeidsrechtelijke onderwerpen én alle overige actuele informatie met betrekking tot uw bedrijfsvoering.

BV Rendement biedt u onder andere:

- nieuws over veranderende wet- en regelgeving;
- rubrieken met concrete adviezen en tips die u direct in de praktijk kunt brengen;
- artikelen over ondernemerskwesties als het gebruikelijk loon, de auto van de zaak en ontslagrecht;
- marktanalyses over onder meer arbodienstverleners, tankpassen en incassobureaus;
- wekelijkse e-mailservice met het allerlaatste nieuws;
- een aanvulling op de inhoud van elke uitgave met praktische, online tools.

Kijk voor meer informatie of een proefabonnement op www.rendement.nl/bvblad

PAPIER OF DIGITAAL, PARAAF OF HANDTEKENING, MAAKT DAT JURIDISCH UIT?

Tekenles voor bv's

Hoe zet iemand zonder handen een handtekening? Mag een handtekening ook een grappig getekend symbooltje zijn? En telt een digitale handtekening ook? De waarheid is dat het allemaal niet zo veel uitmaakt. Van de wet mag alles. Een overeenkomst sluiten kan door er een handtekening onder te zetten, of een krabbel gezet met mond of voet. Een vingerafdruk is ook goed. Mondelinge afspraken bevestigen op video is geldig, en een ferme handdruk ter bevestiging volstaat óók.

In het zakelijk verkeer is het gebruikelijk dat partijen belangrijke afspraken vastleggen op papier en die vervolgens ondertekenen. Dat is een traditie, maar geen verplichting. Uitgangspunt van de wet is dat partijen vrij zijn om te bepalen hoe zij zakendoen. Voorschriften over de vorm van de overeenkomst zijn uitzondering. De verkoop van een woning aan een particulier moet bijvoorbeeld schriftelijk plaatsvinden.

Mondeling

Maar dit betekent nog niet dat er ook per se een handtekening nodig is. Mogelijk is ook contact via WhatsApp al voldoende. Een aantal jaar geleden kwam zo'n zaak voor de rechter. Een verkoper had per WhatsApp toegezegd dat de papieren overeenkomst akkoord was en ondertekend zou worden. Dat gebeurde vervolgens toch niet. De koper stelde dat het WhatsAppgesprek een schriftelijke overeenkomst was. De rechter wees die claim af omdat in het gesprek zelf geen overeenkomst gesloten werd, maar er alleen een toezegging werd gedaan. Als het bericht anders geformuleerd was geweest, was waarschijnlijk wel sprake geweest van een perfecte overeenkomst.

Als u namens uw bv belangrijke afspraken maakt, ligt het voor de hand om die vast te leggen in de vorm van een contract. U mag de afspraken best mondeling maken, maar na een aantal maanden weet dan niemand meer wat er precies is afgesproken.

Dwingend

Een ondertekende overeenkomst is niet alleen praktisch om na te gaan wat er nu precies is afgesproken, het is ook wettelijk sterker bewijs dan ieder ander bewijs. Als u een video zou maken van uw mondelinge afspraken, is die video voor

de rechter een 'gewoon' bewijsmiddel. De andere partij mag bewijs leveren voor zijn standpunt en uiteindelijk zal de rechter al dat bewijs tegen elkaar afwegen en een oordeel geven.

Bij een ondertekende overeenkomst heeft de rechter die vrijheid niet: die geldt namelijk als dwingend bewijs. De rechter moet wat er in de overeenkomst staat aannemen voor de waarheid. De manier waarop u ondertekent (met parafen, met originele stukken of met gescande stukken via e-mail) maakt niet uit. Er is wettelijk gezien in deze gevallen sprake van een 'ondertekend geschrift' en dat levert sterk bewijs op. Ook een elektronische handtekening geldt hierbij als handtekening, als de methode die gebruikt wordt voor het vaststellen van de identiteit maar voldoende betrouwbaar is. In de wet is niet bepaald welke methode voldoende betrouwbaar is. Dat hangt onder meer af van de stand van de techniek en die verandert sneller dan de wet.

Onbedoeld

Een overeenkomst is natuurlijk niet het enige bewijsmiddel. Bij overnames

Dat is écht mijn handtekening... Bewijs het maar!

Stel: u ondertekent plechtig een overeenkomst, maar vervolgens beweert de andere partij stellig dat de handtekening onder het stuk een vervalsing is. Wat dan? Dan moet u bewijzen dat de handtekening echt is. U staat dus met 1-0 achter als iemand alleen al beweert dat zijn handtekening vervalst is. U moet dan een deskundige inschakelen die moet oordelen over de echtheid van de handtekening. Dat

oordeel kan ook zijn dat de deskundige het niet weet. Dan heeft u forse kosten gemaakt, maar geen bewijs geleverd, en staat u met lege handen. Het beoordelen van alleen maar een handtekening is lastig. Het is voor de deskundige gemakkelijker als er ook een stukje geschreven tekst is. Daarom kan het nuttig zijn op een overeenkomst de plaats en de datum met de hand in te laten vullen.

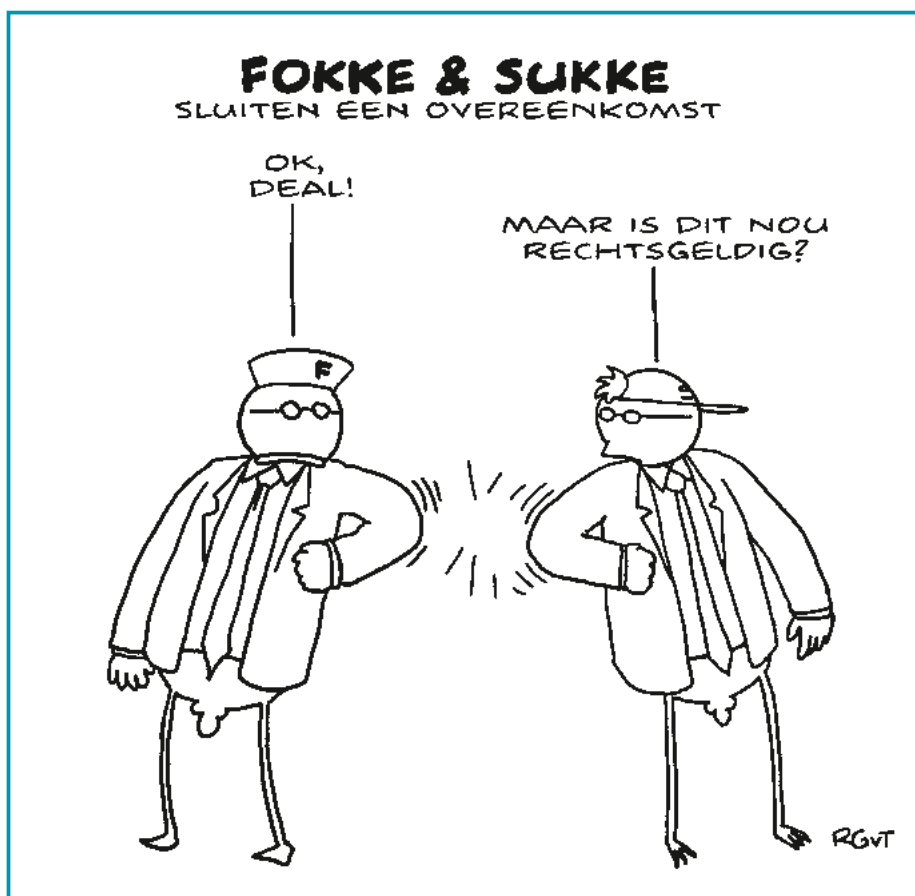
is vaak al lange tijd per e-mail heen en weer geschreven over de inhoud van het contract. Die correspondentie kan als bewijs dienen. Pas op: u kunt met dat soort e-mails dus ook onbedoeld een overeenkomst sluiten. Als u mailt dat de overname van uw bv tegen € 1 miljoen akkoord is, dan is er al een overeenkomst, ook al staat er nog nergens een handtekening. U kunt dan niet meer terug. Als u dit wilt voorkomen, is het goed om in e-mails een uitdrukkelijk voorbehoud te maken ('er is pas een deal als er getekend is'). Tenzij u al zeker weet dat u voor een miljoen wilt verkopen natuurlijk.

Vervalsen

Als u er serieus rekening mee houdt dat de andere partij stukken gaat vervalsen, ontkent te hebben getekend of pagina's gaat toevoegen, schiet u niet veel op met handtekeningen of parafen onder aan iedere pagina. Daar vindt zo iemand ook wel wat op. U kunt de afspraken dan beter laten bevestigen in een notariële akte. De notaris zal in dat stuk opnemen dat de partijen bij hem zijn verschenen, dat hij de identiteit van deze personen gecontroleerd heeft en dat de personen de afspraken in de overeenkomst hebben gemaakt. Zo'n notarieel stuk geldt als het ultieme bewijs. De notaris bewaart een kopie. Het heeft dus geen zin om de afspraken in het stuk van de notaris te manipuleren of te beweren dat sprake is van een valse handtekening (zie kader).

Simpel

Andersom geldt: als u geen aanleiding heeft om te denken dat de andere partij van kwade wil is, kunt u wat meer ontspannen zijn. Dan kunt u zich de moeite besparen om bij vuistdikke contracten op iedere pagina een paraaf te zetten. Dat is niet helemaal zinloos, maar de toegevoegde waarde is beperkt. Het zetten van parafen gaat in de praktijk vaak mis doordat er per ongeluk pagina's overgeslagen worden. Parafering leidt dan alleen maar tot discussie als de overeenkomst ooit onderwerp wordt van een procedure. Een handtekening op de laatste pagina is ge-

noeg, zo heeft de Hoge Raad bepaald. Die geldt voor het hele document.

De lay-out van een contract valt soms zo uit dat de handtekeningen apart op de laatste pagina staan, zonder verdere tekst. Dat maakt het wel heel makkelijk om deze pagina los te maken en aan een A4'tje te nieten waarop bij wijze van spreken staat: 'Ik, A, ben een miljoen euro schuldig aan persoon B.' Persoon A krijgt het nog lastig om te bewijzen dat dit een vervalsing is. Zijn handtekening is echt. Hier heeft de wetgever iets op gevonden. Voor dit soort eenzijdige schuldverklaringen is een handtekening niet genoeg. Zo'n verklaring is alleen geldig als persoon A de hele tekst met de hand heeft geschreven, of in elk geval het bedrag in letters met de hand heeft uitgeschreven.

Afwijken

Als partijen eenmaal een schriftelijk contract gesloten hebben, nemen ze daarin vaak op dat wijzigingen en aanvullingen van het contract alleen schriftelijk over-

eengekomen kunnen worden. Van de wet hoeft dat niet, van de wet mag alles. Het lijkt verstandig en zorgvuldig om een schriftelijke vorm te eisen. Maar weet waar u aan begint, want in de praktijk is dat vaak niet hoe u zakendoet.

Als partijen om praktische redenen afwijken van het contract, wordt dat vaak mondeling geregeld en niet op papier gezet. Die mondelinge afspraak is geldig. Maar de afspraak dat wijzigingen altijd op schrift moeten staan geldt óók. Als er discussie ontstaat over de wijzigingen, weet niemand meer waar hij aan toe is. De goedbedoelde bepaling werkt dan averechts. Spreek dus een werkwijze af die bij u past. Als u gewend bent om verdere afspraken mondeling of per e-mail te maken en dat werkt, dan moet u niet in uw contract vastleggen dat er aangetekende brieven of schriftelijke bevestigingen nodig zijn.

Bert van Mieghem, advocaat bij Wybenga Advocaten, e-mail: vanmieghem@wybenga-advocaten.nl